

Transporta enerģija

Publicēts: 27.02.2023.

Transporta enerģija ir prece ar noteiktu vērtību, kuras nesēji ir degviela, alternatīvā degviela vai cita viela vai produkts, ar ko nodrošina transportlīdzekļa kustību un tajā uzstādīto iekārtu darbību un uzturēšanu.

Latvijā transports 2018.gadā veidoja 30,1% no kopējā enerģijas galapatēriņa un 78% no kopējā naftas produktu galapatēriņā. Vairāk nekā 92% no Latvijas autoparka veido ar fosilo degvielu (benzīns, dīzeļdegviela) darbināmi transportlīdzekļi, savukārt ar alternatīvajām degvielām (galvenokārt ar sašķidrīnāto naftas gāzi (LPG)) darbināmi ir apmēram 6% no Latvijā reģistrētajiem transportlīdzekļiem. Gandrīz visu transportā patērēto degvielu Latvijā importē (izņemot daļu biodegvielas).

2018.gadā energoresursu patēriņš autotransportā veidoja 82,6% no kopējā transportā izmantoto energoresursu apjoma, 11,9% veidoja starptautiskais gaisa transports un 4,8% - dzelzceļa transports, 0,5% - ūdens transports, bet atlikušos 0,2% - iekšzemes gaisa transports un cauruļvadu transportā izmantotā enerģija. Siltumnīcefekta gāzu *emisijas* (SEG) emisiju bilancē transports dominē ar 28,5% īpatsvaru no kopējā SEG emisiju apjoma (neieskaitot zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību) 2017.gadā un 36,6% īpatsvaru ne-ETS (ETS – Emisijas kvotu tirdzniecības *sistēma*) SEG emisiju apjomā.

2018.gadā no atjaunojamiem energoresursiem (AER) iegūtas enerģijas īpatsvars transportā bija 4,73%(EUROSTAT) un 2019.gadā tas varētu sasniegt 6%, ko galvenokārt nodrošina biodegvielas obligātā piejaukuma prasība benzīnam un dīzeļdegvielai. Vidēji 1,5% no AER iegūtas enerģijas īpatsvara veido no AER iegūta elektroenerģija, kas galvenokārt tiek patērēta dzelzceļa transportā, tramvajos un trolejbusos. Latvijā ir labi attīstīts elektrotransportlīdzekļu (ETL) uzlādes tīkls pie galvenajiem autoceļiem – ir izveidotas 72 ETL uzlādes stacijas visā Latvijas teritorijā, un ETL izmantošanas veicināšanai ir ieviesti arī citi pasākumi, piemēram, bezmaksas autostāvvietas, sabiedriskā transporta joslu izmantošanas iespēja, u.c.

Latvijā attiecībā uz transporta enerģijas piegādi un izmantošanu transporta enerģijas piegādātājiem, bet jo īpaši degvielas piegādātājiem, ir jāievēro:

- Degvielas kvalitātes nosacījumi;
- aprites cikla SEG emisiju intensitātes samazinājums;
- biodegvielas un atbilstības kritēriji.

Uz transporta enerģiju attiecināmie nosacījumi izriet no:

[Direktīvas Nr. 2018/2001](#)

[Direktīvas Nr. 2014/94/ES](#)

[Direktīvas Nr. 98/70/EK](#)

[Direktīvas Nr. 2015/652.](#)

Degvielas kvalitātes nosacījumi

[Skatīt vairāk](#)

Aprites cikla SEG emisiju intensitātes samazinājums

[Skatīt vairāk](#)

Transporta enerģijas likums

[Skatīt vairāk](#)

Transporta enerģijas salīdzināmās cenas

[Skatīt vairāk](#)

<https://www.kem.gov.lv/lv/transporta-enerģija>